

Поглавље 5. О СРЕДЊОВЕКОВНОЈ ХРОНОЛОГИЈИ

24. Средњовековни Рим

Многи "давни догађаји", као што смо раније напоменули, који се данас смештају на почетак нове ере, вероватно су одрази средњовековних догађаја у неком делу средњовековних докумената, које су каснији хронолози, оснивачи традиционалне хронологије, неправилно датирали. "Има ли места" у средњовековној хронологији за "древни свет"? Неће ли се добити, при покушају смештања, на пример, античких докумената у Средњи век, да "тамо не буде места" за њих зато што је средњовековна хронологија попуњена догађајима који су нам већ познати? Показује се да то није тако. Као прво, како показују наше методе (на пример, статистичко поклапање II и III империје), појављује се подударање догађаја који су раније сматрани за различите, а сличност којих није могла бити примећена све док није била урађена глобална обрада свих хронолошких података у облику ГХК (у супротном, били би нејасни принципи упоређивања догађаја). Као друго, многи периоди у Средњем веку покривени су мраком због потпуног (или делимичног) одсуства одговарајућих докумената. Изузимање многих средњовековних докумената и њихово преношење у дубоку древност (због природних грешака при њиховом датирању, о томе в. даље) уронили су многе периоде средњовековља у вештачку таму. У XVIII-XIX в. је формирано општеприхваћено становиште да је Средњи век био период "мрачног доба". Под тим се подразумева следеће. Наводно у том раздобљу долази до великог назадовања и нестајања "великих достигнућа старине". Научна мисао се наводно спустила "на пећински ниво", почињући свој развој од самог почетка. Велика књижевна дела старине наводно леже мртва и испливавају на површину тек у Ренесанси [115, с. 161]. Велика достигнућа "античке астрономије" (теорија помрачења, теорија планета, месопотамска израчунавања ефемерида планета итд.) потпуно су заборављена, и познати Козма Индикоплеуст (VI в.) који је проучавао Сунце и звезде сматра да је васиона сандук у чијем средишту се из равне Земље, заплускиване Океаном, уздиже гора Арарат, а чији поклопац је покривен звезданим ексерчићима; на угловима сандука су четири анђела који стварају ветрове, а Сунце се креће око горе. То је ниво средњовековне космографије.

Високо свештенство је наводно већином неписмено [115, с. 166]. Нестаје ковање новца (в. горе), укида се уметност архитектуре, шири се "свеопште културно дивљаштво" [115, с.167]. Наравно, традиционална историја Средњег века наводи нека достигнућа тог раздобља, али коментаришући при томе следеће: "Међутим, чак и те искре интелектуалног стварања биле су у Европи у VI-VII в. случајне и појединачне појаве..." [115, с.169]. "Стари" блистави латински необично деградира претварајући се у трапави и груби језик, који тек у Ренесанси "поново" (и на кратко!) добија сјај и бива широко прихваћен као језик науке [115].